

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Veřejnoprávní omezení vlastnického práva
Diplomant/ka: Bc. Aneta Charouzová
Autor posudku: JUDr. PhDr. Jan Malast, Ph.D.

Předmětem tohoto posudku je diplomová práce Bc. Anety Charouzové zpracovaná na téma „Veřejnoprávní omezení vlastnického práva“.

Předložená práce je rozčleněna do pěti obsahových kapitol, uvozena je též nečíslovaným úvodem a zakončena nečíslovaným závěrem. Vychází z obecného pojetí základních pojmů týkajících se zvolené problematiky (vlastnické právo, právní dualismus, omezení vlastnického práva atp.), následně se věnuje obecné charakteristice vzniku a zániku veřejnoprávních omezení, načež již přechází ke konkrétním veřejnoprávním formám omezení vlastnického práva, jimž správní právo zpravidla věnuje největší pozornost.

Na prvním místě zmiňuje veřejné užívání, které pojmově vymezuje, typologizuje, a i za pomoci dílčích právních úprav charakterizuje (a částečně též kriticky hodnotí). Následuje pojednání o dílčích formách územního omezení vlastnického práva, mezi něž autorka – v souladu s náhledy v doktríně převažujícími – řadí například ochranná pásma, chráněná území či územní opatření, tedy instituty především environmentálního, resp. stavebního práva. Poslední kapitolou věnovanou některé z forem veřejnoprávního omezení vlastnického práva je pak zpracování institutu vyvlastnění, zejména pak (ale nikoliv výhradě) vyvlastnění nemovitých věcí. Strukturálně vybočující, ale nikoliv v negativním slova smyslu, je pak podkapitola 5.6 věnovaná právní úpravě vyvlastnění ve Spojeném království.

Předloženou práci je i není jednoduché hodnotit.

Na jednu stranu nelze popřít, že je obsahově i formálně zpracována řádně a s respektem k většině standardů běžně kladených na tento typ prací. Autorka používá patřičně odborný jazyk, ve svém výkladu postupuje logicky a věcně správně, nedopouští se zásadnějších juristických lapsů. V neposlední řadě též čerpá z relevantních (byť ani zdaleka všech, ale to lze do určité míry tolerovat) odborných zdrojů, na které více či méně řádně odkazuje.

Na druhou stranu však nelze nevidět, že téma práce je velmi široké, což samo o sobě ještě nemusí být chyba (pak by koneckonců ani nemohlo být vypsáno, resp. schváleno katedrou), ale lze předpokládat, že diplomantka pracující s takto velkorýsým tematickým rámcem se bude snažit své téma nějak „interně“ přesněji zaměřit a specifikovat. Přinejmenším (!) by si měla vytknout jasný a konkrétní cíl obhájí (ověřit si nějaký předpoklad, verifikovat právní hypotézu, analyzovat skutečný či alespoň předpokládaný právní problém, vyplnit bílé místo v právní teorii atd. atd.), s nímž svým text bude zpracovávat, a – zejména – který takto široce pojaté téma legitimizuje a obhájí.

Ani jedno se v tomto případě bohužel nestalo. Autorka si z tématu nevybrala žádnou konkrétní podoblast, jíž by se chtěla věnovat, a zjevně pojala ne příliš vhodný záměr zpracovat téma mnohem spíše do šířky než do hloubky.

Je sice možné říci, že diplomantka deklaruje svůj cíl „*analyzovat instituty veřejnoprávního omezení vlastnického práva a analyzovat situace, kdy dochází k omezení vlastnického práva podle čl. 11 odst. 3 Listiny, kdy k omezení vlastnického práva ve smyslu čl. 11 odst. 4 Listiny a v jakých případech vlastníkovi náleží za omezení vlastnického práva náhrada, zejména, zda existují situace, kdy náhrada náleží i v případech, kdy je vlastnické právo omezeno ve smyslu čl. 11 odst. 3 Listiny.*“ (str. 7), výsledný text práce však kolem tohoto cíle spíše jen nesměle přešlapuje, než že by k němu cílevědomě a soustavně mířil. Zmínky o vztahu jednotlivých institutů omezujících vlastnické právo k příslušným odstavcům čl. 11 Listiny sice v práci nacházíme, tyto fragmenty se však nezdají být hlavním těžištěm práce a autorčiným klíčovým zjištěním.

Výsledkem je práce, která je jen velmi rámcová a nekonkrétní, plující po povrchu zvolené materie, ale spíše jen výjimečně se nořící do hloubek překračujících rámec základních studijních pramenů studentů právnické fakulty. V rozvlácném výkladu se často opakují naprosté notoriety (notoriety mezi právníky, mezi než má diplomantka jistě zájem se brzy počítat), které jsou sice prezentovány obsahově i formálně v zásadě správně, ale prakticky bez jakéhokoliv vlastního přínosu (snad s určitou výjimkou již výše zmíněné kapitoly 5.6). Šířka tematického záběru by tak sama o sobě ještě nemusela být problémem, kdyby diplomantka na jeho základě třeba formulovala nějaké zobecňující závěry, přišla s vlastní systematikou či zastřešující charakteristikou zvoleného problému (zde třeba otázky náhrady za majetková omezení), to se však bohužel neděje. Jedinou přidanou hodnotou, o níž by bylo možno uvažovat, jsou občasná dílčí rozšíření zpracovávané materie, kdy jde diplomantka nad rámec základních učebních textů z oblasti správního práva, zůstává však otázkou, zda to stačí na magisterskou diplomovou práci (připomeňme, že ta má být „*odborným textem, který má charakter rozsáhlejší teoretické studie, která přináší nový pohled na zadaný problém nebo je fundovanou analýzou zkoumaného problému a variant jeho řešení.*“ – viz čl. VI odst. 4 vyhlášky děkana FPR č. 33D/2019).

Kromě výše uvedené – zásadní – výtky by pak v textu bylo možné nalézt i některé obsahové chyby, jako jsou například nepřesnosti v číslech předpisů (zákon č. 289/1996 Sb. není zákon o lesích, jak se tvrdí na str. 47, spíše úsměvně je číslo zákona o ochraně přírody a krajiny, které má být dle str. 31 „č. 114/199 Sb.“ atp.), nebo chyby formální (proč se jeden zdroj bibliograficky identifikuje různě – viz třeba poznámky pod čarou č. 214 a 224, případně proč se někde u Hendrychovy učebnice uvádí autoři jednotlivých kapitol (str. 41, 42, 51 a dalších), a jindy nikoliv a píše se, že „Podle Hendrycha rozumíme...“ (str. 35 a 36), když příslušné pasáže psal Staša atd., proč je Staša jednou „Josef“ a jindy jen „J.“ na str. 84 atd. atd.). Jde o nedostatky svědčící především o autorčině nedbalosti či nedůslednosti při závěrečné kontrole než o čemkoliv jiném, tím spíše jde však o chyby zbytečné.

Na základě výše uvedeného soudím, že předložená diplomová práce v podstatných ohledech splňuje požadavky na tento typ prací kladené, přinejmenším absence jejího přesnějšího zacílení a konkrétnější uchopení vybrané materie z ní však bohužel činí práci

tezovitou, povrchní, tematicky jen málo vyhraněnou a svým pojetím pohybující se až příliš často na úrovni konstatace zcela základních právních informací. Jako takovou ji proto sice připouštím k obhajobě, ale předběžně navrhuji její hodnocení toliko stupněm Dobře, resp. Velmi dobře za předpokladu mimořádně kvalitního diplomantčina ústního projevu v rámci obhajoby před zkušební komisí.

Otázka do diskuse:

Autorka by mohla zhodnotit ústavní konformitu § 4a zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby, v platném znění ve vztahu k čl. 11 odst. 4 Listiny. Je podle ní v pořádku, že mezitímním rozhodnutím dochází k pravomocnému zásahu do vlastnického práva vyvlastňovaného, jemuž však náleží „jen“ záloha na náhradu (navíc určená na základě znaleckého posudku vyvlastnitel), a nikoliv celá náhrada, a to vše za situace, kdy jde o rozhodnutí, proti němuž není přípustné odvolání?

V Plzni dne 08/04/2021

Podpis autora posudku